

Перспективою дальніших досліджень являється розробка збірника рад «Соціально-педагогічне партнерство в дошкільній освіті» для батьків, вчителів і керівництва закладу дошкільної освіти, суспільності.

Ключевые слова: педагогічне взаємодія, готовність майбутнього вчителя, батьки дітей раннього віку, заклад дошкільної освіти, самосовершенствование людини, самовиховання, самоосвіта, навчання дорослих.

SUMMARY

Popovych Oksana, Ivanova Viktoriia. Preparation of future educators to create conditions for interaction with parents of children of early age at preschool education institutions.

The purpose of the article is to substantiate the peculiarities of future educators' training to create the conditions for interaction with parents of children of early age at preschool education institution. To conduct the research we have used a set of such methods as analysis, synthesis, comparison, generalization to study the scientific literature and positions of scientists on the content of the concepts of "interaction", "pedagogical interaction", "interaction in the conditions of preschool education institutions". Based on the analysis of scientific works, the authors have clarified the essence of the above mentioned conceptions. It has been found that the quality of the process of interaction with the parents of children of early age at the preschool education institutions depends on the effectiveness of professional training of the future educator. We have found that self-improvement occupies an important place in the professional training of future educators. In its turn, active self-improvement of the individual in the process of pedagogical activity has been carried out through self-education and self-upbringing. It has been reasonable to believe that preparation of future educators to work with families with early age children should be based on such subordination of the definitions as "interaction – cooperation – partnership", which is logical and appropriate. The authors of the article have analyzed andragogical principles of adult education (according to O. Ogienko and S. Zmieiev). The authors also have substantiated their own opinion about the principles of interaction with parents of early age children, as well as highlighted the most effective in modern conditions. The prospect of further research is seen in developing a guide "Social and Pedagogical Partnership in Preschool Education" for parents, educators and administration of the higher education institution, the community.

Key words: pedagogical interaction, readiness of the future educator, parents of children of early age, preschool education institution, person's self-improvement, self-upbringing, self-education, adults education.

УДК 378.011.3-057.21:001.87:630

Василь Хрик

Білоцерківський національний аграрний університет

ORCID 0000-0003-1912-3476

DOI 10.24139/2312-5993/2021.09/101-111

ВИБІР МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

У статті розкрито сутність основних методологічних підходів до здійснення професійної підготовки майбутніх фахівців лісового господарства: компетентнісний, професійно-когнітивний, інтеграційний, діяльнісний. Установлено, що їх вибір повинен співвідноситися з цілями, принципами, прийомами, методами, методиками й технологіями, відбором змісту їхнього навчання. Розкрито, що ідея компетентнісного

підходу продиктована необхідністю наближення навчання до майбутнього праці, сучасних наукових досягнень. Доведено, що інтеграційний підхід здійснюється за допомогою реалізації дидактичного синтезу й міжпредметних зв'язків із фаховими дисциплінами, інтеграції форм і методів навчання тощо. Професійно-когнітивний підхід дозволяє розвинути індивідуальний когнітивний стиль здобувача, діяльнісний підхід – побудову процесу навчання з урахуванням особистісних особливостей здобувачів, їхніх мотивів, інтересів і ціннісних орієнтацій.

Ключові слова: методологічні підходи, професійна підготовка, майбутні фахівці, лісове господарство, компетентнісний, професійно-когнітивний, інтеграційний, діяльнісний.

Постановка проблеми. Сучасне суспільство, процеси глобалізації, модернізації, інтеграції, гуманізації, інформатизації, що визначають постійну мінливість і трансформацію потоків інформації, зумовлюють появу нових, складніших проблем, які вимагають обґрунтування й реалізації відповідних підходів до професійної підготовки майбутніх фахівців лісового господарства.

Поняття «підхід», як прийнятий погляд на дослідження будь-якого явища або процесу, означає: сукупність цілей, способів їх досягнення і запланованих результатів; визначення основних форм, методів і прийомів навчання.

Аналіз актуальних досліджень. Аналіз пропонованих у педагогічній літературі шляхів до професійної підготовки майбутніх фахівців дозволяє зробити висновок про те, що для забезпечення їх якісної підготовки необхідне поєднання системного, особистісно-діяльнісного, соціокультурного, комунікативного, компетентнісного й інтегративного підходів, єдність теорії і практики (О. Гридчук (2018), О. Лазарев (2014), М. Лакатос (2019), І. Мілаєва (2019), С. Шевчук (2020) та ін.).

Аналіз пропонованих у педагогічній літературі підходів підготовки майбутніх фахівців дозволяє зробити висновок про те, що їх вибір повинен співвідноситися з цілями, принципами, прийомами, методами, методиками й технологіями, відбором змісту їхнього навчання.

У межах нашого дослідження з метою здійснення професійної підготовки майбутніх фахівців лісового господарства використано підходи, серед яких основними вважаємо компетентнісний, професійно-когнітивний, інтеграційний. Наявність декількох підходів не є взаємовиключенням один для одного, оскільки кожен із них веде до нового бачення самого змісту підготовки майбутніх фахівців лісового господарства, її методів і технологій.

Мета статті – розкрити сутність основних методологічних підходів до здійснення професійної підготовки майбутніх фахівців лісового господарства: компетентнісного, професійно-когнітивного, інтеграційного, діяльнісного.

Методи дослідження: теоретичні – аналіз психолого-педагогічної, науково-методичної літератури для розкриття сутності основних

методологічних підходів до здійснення професійної підготовки майбутніх фахівців лісового господарства: компетентнісного, професійно-когнітивного, інтеграційного, діяльнісного.

Виклад основного матеріалу. У якості однієї з пріоритетних цілей вищої освіти визнається не формування системи фундаментальних знань, умінь і навичок, а розвиток універсальних здібностей особистості на основі компетентнісного підходу до освітнього процесу (О. Лазарєв (2014), І. Магазинщикова (2010), Д. Мельничук (2004), Е. Шматков (2009)). Дослідники доводять, що в результаті освоєння змісту освіти формуються здібності людини в різних галузях діяльності, що дозволяють успішно знаходити рішення проблем, які виникають у пізнанні явищ дійсності, оволодінні сучасною технікою і технологіями, у взаєминах між людьми, життєвому самовизначенні.

Необхідність включення компетентнісного підходу в систему вищої освіти відбувається в останнє десятиліття зміною освітньої парадигми, зміщенням акцентів у бік самоактуалізації людського потенціалу, професійно-особистісного розвитку майбутніх фахівців, забезпечення якості їхньої професійної підготовки, досягнення її відчутного практико-орієнтованого результату.

Отже, сучасна вища освіта має забезпечити потужний прорив до самоосвіти. Вирішення цієї проблеми пов'язано з реорганізацією змісту вищої освіти на основі компетентнісного підходу, з оптимізацією способів і технологій організації освітнього процесу та, звичайно, з переосмисленням його результату.

Компетентнісний підхід визначає результативно-цільову спрямованість освіти, він є системним, міждисциплінарним, характеризується і особистісним, і діяльнісним аспектами, тобто має практичну та гуманістичну спрямованість.

Практична спрямованість компетентнісного підходу задана матеріалами Симпозіуму Ради Європи, у яких підкреслюється, що для результатів освіти важливо знати не тільки що, але і як робити (Hutmacher Walo, 1996). Іншими словами, компетентнісний підхід посилює власне практико-орієнтованість освіти, її прагматичний, предметно-професійний аспект.

Компетентнісний підхід указує на необхідність посилення акценту на операційний аспект результату (Hutmacher Walo, 1996), істотно розширює зміст освіти власне особистісними складовими, робить його гуманістично спрямованим.

Компетентнісний підхід як нормативна і практична складова освіти дозволяє вирішувати важливу проблему, яка полягає в тому, що здобувачі можуть добре опанувати набір теоретичних знань, але відчують значні труднощі в діяльності, що вимагає використання цих знань для вирішення конкретних завдань або проблемних ситуацій. У той час як освітня компетенція передбачає, що здобувач не освоює окремі один від одного знання і вміння, а опановує комплексну процедуру, у якій для кожного виділеного напряму наявна відповідна сукупність освітніх компонентів, що мають особистісно діяльнісний характер.

Специфіка компетентнісного підходу, як вважає Д. Мельничук, полягає в тому, що засвоюються не готові знання, а майбутній фахівець сам формулює поняття, необхідні для вирішення завдання. За такого підходу навчальна діяльність, періодично набуваючи дослідницького або практико-перетворювального характеру, стає предметом засвоєння. Все це в комплексі формує та розвиває особистість, щоб вона володіла способами саморозвитку й самовдосконалення. На думку автора, виділяються важливі способи для підготовки майбутніх фахівців аграрного профілю: а) проектування й організація освітнього процесу, щоб були максимально задіяні міжпредметні зв'язки; б) розвиток наукового мислення, рефлексії; в) формування в майбутніх фахівців потреби у професійному самовдосконаленні; г) формування професійної і комунікативної компетентностей як інтегральної якості особистості з визначенням пріоритетного компонента такої якості (Мельничук, 2004, с. 215).

У межах онтологічної парадигми лісівничої освіти, яку досліджували Н. Демешкант (2009), І. Магазинщикова (2010), розкривається зміст базових підстав компетентнісного підходу в екологічній освіті: «вчитися знати» – пізнавати природу (формування екологічних знань і вмінь); «вчитися робити» – створення власних творчих продуктів, реалізація навчальних екологічних проєктів; «вчитися жити» – збереження середовища проживання; «вчитися бути» – вибір життєвого шляху, самореалізація у процесі екологічної діяльності.

Отже, ідея компетентнісного підходу в підготовці майбутніх фахівців лісового господарства продиктована необхідністю наближення навчання до майбутньої праці, сучасних наукових досягнень і є однією з відповідей системи освіти на соціальне замовлення на фахівця високої якості. Компетентнісний підхід передбачає пріоритетну орієнтацію на цілі – вектори освіти: здатність до навчання, самовизначення (самодетермінацію), самоактуалізацію, соціалізацію та розвиток індивідуальності.

Інтеграційний підхід розглядається науковцями (Т. Бреславець (2014), А. Юрченко (2015)) як конструювання змісту навчальних дисциплін і освоєння міжпредметних, загальнонаукових способів діяльності, які сприяють формуванню цілісного світогляду.

Інтерес до інтеграції у вищій освіті пояснюється, по-перше, прагненням інтенсифікувати навчання, скоротити поліпредметність, усунути дублювання навчального матеріалу, яке веде до збільшення навчальних годин, перевантаження здобувачів і зниження їхнього інтересу до навчання, по-друге, виникла потреба у фахівцях інтегрованого типу, здатних одночасно і продуктивно виконувати різні види діяльності. Крім того, інтерес педагогів, учених і практиків до проблеми інтеграції викликаний ще й необхідністю модернізації традиційної аудиторної системи навчання, прагненням перейняти закордонний досвід, коли інтеграція освіти спрямована, перш за все, на розвиток здобувача і його професійну підготовку.

Інтеграція освітнього процесу є процесом досягнення його цілісності, а також його результатом; поділяється на два види: цілісність по горизонталі – міцні міжпредметні зв'язки, взаємозбагачення знань із різних галузей, єдність знань і вмінь; цілісність по вертикалі – наступність між різними освітніми ступенями, злиття цих ступенів у єдиний висхідний ряд, який охоплює всі стадії і рівні формування професійної компетентності майбутнього фахівця. Основний принцип міжпредметної інтеграції полягає в тому, що елементи знань загальних і спеціальних дисциплін повинні конструюватися з елементів знань фундаментальних дисциплін шляхом їх укрупнення. У той самий час – це не поглинання одних наук іншими, а глибокий, динамічно посилений вплив і їх взаємопроникнення при збереженні самостійності. За такого підходу до організації навчально-пізнавальної діяльності забезпечується безперервність і наступність у вивченні дисциплін, відсутність дублювання матеріалу.

Внутрішньопредметна інтеграція методів, форм і засобів навчання дозволяє на абсолютно новому рівні організувати лекційні, лабораторні, практичні заняття, самостійну роботу здобувачів.

Отже, інтеграція – це не просто об'єднання частин у ціле, це система, яка веде до кількісних та якісних змін у розумовій активності здобувачів.

Сучасні інтеграційні зв'язки, що встановлюються між дисциплінами, припускають урахування викладачем всього «пересічного» матеріалу, який може спостерігатися в даній темі. Лише врахування всіх перетинів відображає інтеграційні зв'язки. Інтегративність дозволяє продемонструвати і послідовність взаємопроникнення змісту різних дисциплін, і ієрархію самої системи, і реалізацію методики інтегративно-модульного навчання в практиці

підготовки майбутніх фахівців. Інтеграція важлива й тому, що освітній процес будується монодисциплінарно, а використання отриманих знань фахівцем у практичній діяльності – полідисциплінарно. Інтеграція дисциплін дозволяє також вирішувати й організаційні питання: проектувати, координувати й оцінювати роботу великої групи викладачів, які займаються підготовкою фахівців. Ефективність міждисциплінарних зв'язків у процесі підготовки фахівців забезпечується не тільки логікою їх взаємодії у структурі освітніх програм. Істотним чинником, що впливає на якість професійної підготовки, є рівень розуміння здобувачами значення міждисциплінарних зв'язків і їх свідомого активного використання у процесі навчально-пізнавальної діяльності.

Об'єктивна теоретична оцінка наведених вище визначень дозволяє стверджувати, що застосування ідей інтеграції не тільки можливо, але й обґрунтовано необхідно під час розроблення системи підготовки майбутніх фахівців лісового господарства. Використання педагогічної інтеграції, як структурного доцільно організованого зв'язку частин і елементів змісту, навчання і виховання, сприяє творчому саморозвиткові особистості.

Інтеграційний підхід створює умови для вивчення процесів і явищ навколишньої дійсності з позицій різних предметних галузей, формує розуміння наукової інформаційної картини світу, устанавлює в ході професійної підготовки зв'язок між різноманітними сферами діяльності фахівця, зумовлюючи злиття засвоєних знань, отриманих умінь, набутого досвіду в єдину цілісність і сприяючи розвиткові особистісних якостей.

Застосування інтеграційного підходу в умовах професійної освіти зумовлює розвиток фахівця інтегрального профілю, здатного ефективно використовувати знання, уміння й навички, синтезуючи сукупність необхідних складових професійної діяльності; реагувати на мінливу соціальну і виробничу ситуацію; реалізувати власне «Я» в системі соціальних і виробничих відносин; будувати відносини з партнерами; набувати згідно з вимогами досвіду національної і загальнолюдської культури.

Інтегративний підхід є методологічним узгодженням: досягнення цілості соціальної та професійної спрямованості; поєднання узгодженого викладання всіх дисциплін навчального плану у формуванні цілісної професійної устанавки майбутніх фахівців лісового господарства; реалізації всіх дисциплін, пов'язаних зі спеціальністю, з питаннями творчого саморозкриття здобувачів у сфері професійної устанавки.

Процесуальна сторона інтеграційного підходу, що відображає його специфіку і представлена інтеграцією форм і методів навчання, передбачає: а) проведення інтеграційних лекцій із залученням викладачів-

предметників на основі парно-діалогічного методу; б) використання методу проєктів, що відображає знання різних предметних галузей і практикує консультаційну допомогу викладачів; в) застосування методу проблемного викладу матеріалу в ході аналізу та вирішення конкретної проблемної ситуації лісогосподарської галузі.

Отже, інтеграційний підхід до підготовки майбутніх фахівців лісового господарства, заснований на взаємодії інформаційних процесів у природі і суспільстві, характеризується розробленням якісно нового змісту, що здійснюється за допомогою реалізації дидактичного синтезу й міжпредметних зв'язків із фаховими дисциплінами, інтеграції форм і методів навчання, оволодінні загальнонауковими видами і способами діяльності, що в сукупності дозволить забезпечити готовність майбутніх фахівців лісового господарства до професійної діяльності.

Професійно-когнітивний підхід розглядається науковцями (О. Гридчук (2018), О. Гуляєва (2017)) як основний принцип професійної педагогіки, що дозволяє створити у здобувачів цілісне уявлення про світ професій, взаємозв'язок людини з природою, виробництвом, професійною діяльністю.

Професійний підхід забезпечує створення структури професійної діяльності, систематизацію у фахівця знань, умінь, навичок на кожному рівні інтеграції, систему навчальних проблемно-виробничих ситуацій і забезпечує єдність діяльності викладача і діяльності здобувача, зв'язок теоретичного і виробничого навчання, оволодіння системою професійної діяльності.

Професійний підхід до навчання ставить за мету сконструювати навчальний процес, відштовхуючись від заданих вихідних установок (соціальне замовлення, освітні орієнтири, цілі і зміст навчання). Основна особливість, характерна саме для цього підходу: спрямованість на досягнення свідомо фіксованої мети і на цій основі корекція навчального процесу, оперативний зворотний зв'язок.

На початковому етапі навчання здобувач оволодіває певною темою, далі іншими темами, що входять до модуля або дисципліни, ці теми інтегровані з раніше пройденим матеріалом і розкривають його сутність. Уперше встановлюються внутрішні інтеграційні зв'язки між одиницями, поняттями, визначеннями та іншими складовими. На третьому рівні першого етапу здобувач не тільки отримує первинне знання кількох тем, а й вчиться виявляти зв'язки між ними.

На другому етапі навчання передбачається вторинне знання з однієї теми, кількох поєднаних або різних тем. Це відбувається лише на початку

встановлення інтеграційних зв'язків між основним модулем і супутніми модулями, коли здобувач починає відчувати потребу повернутися до раніше вивченого матеріалу, щоб із його допомогою оволодіти складнішим матеріалом, представленим основним модулем. Другий етап свідчить про появу у здобувачів початкової мотивації навчання.

Третій етап передбачає три рівні формування професійної компетентності у здобувачів, що можливо лише під час установаження інтеграційних зв'язків між основними модулями й іншими модулями. Знання та компетентності формуються на основі встановлення інтеграційних зв'язків між основними модулями і практико-орієнтованими модулями, коли здобувач не просто під час практичного або лабораторного заняття відтворює знання, отримані під час лекцій та самостійної роботи, а у процесі виробничої практики вчиться (за відсутності безпосереднього жорсткого контролю з боку викладача) вирішувати практичні завдання й будувати виробничі (навчальні) ситуації.

Отже, професійно-когнітивний підхід розглядається як один із системоутворювальних напрямів формування професійних знань та вмінь, оскільки дозволяє розвинути індивідуальний когнітивний стиль здобувача і сприяє за рахунок установаження міждисциплінарної інтеграції утворенню моделей визначення, структурування й використання здобувачами необхідної інформації в конкретній виробничій ситуації.

Вищезазначені підходи зумовлюють в освітньому просторі аграрних та лісових ЗВО, які здійснюють професійну підготовку майбутніх фахівців лісового господарства, зміну підходів і способів отримання наукових знань, інше розуміння всього комплексу питань, пов'язаних з освітою. Наприклад, коли пояснюють зміну освітніх парадигм, що є частиною глобального соціального процесу зміни наявних підходів до підготовки майбутнього фахівця іншим, який науковці (О. Гридчук (2018), Е. Шматков (2009)) називають діяльним.

Діяльний підхід передбачає зв'язок змісту освіти і навчання здобувачів із їхньою майбутньою діяльністю. Мета такого підходу до підготовки майбутніх магістрів лісового господарства полягає не в здобутті знань, умінь і навичок, а у використанні їх як засобу, що сприяє формуванню способів дій, які є основою їхньої майбутньої професійної діяльності (Шматков, 2009, с. 41).

Через діяльний підхід можемо сформувати в майбутніх фахівців лісового господарства вміння й навички спілкуватися на професійні теми, моделювати ситуації майбутньої професійної діяльності (заздалегідь

планувати акт спілкування, прогнозувати його розвиток, варіанти можливих відповідей, критично оцінювати ситуацію, уміло застосовувати аргументи, грамотно використовувати фахові терміни).

Отже, у якості основного завдання, діяльнісний підхід визначає створення умов розвитку гармонійної, морально досконалої, соціально активної особистості через активізацію внутрішніх резервів, професійно компетентної і саморозвинутої, припускаючи побудову процесу навчання з урахуванням особистісних особливостей здобувачів, їхніх мотивів, інтересів і ціннісних орієнтацій.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Отже, нами розкрито сутність основних методологічних підходів до здійснення професійної підготовки майбутніх фахівців лісового господарства: компетентнісний, професійно-когнітивний, інтеграційний, діяльнісний. Установлено, що їх вибір повинен співвідноситися з цілями, принципами, прийомами, методами, методиками і технологіями, відбором змісту їхнього навчання. Розкрито, що ідея компетентнісного підходу продиктована необхідністю наближення навчання до майбутньої праці, сучасних наукових досягнень. Доведено, що інтеграційний підхід здійснюється за допомогою реалізації дидактичного синтезу і міжпредметних зв'язків із фаховими дисциплінами, інтеграції форм і методів навчання тощо. Професійно-когнітивний підхід дозволяє розвинути індивідуальний когнітивний стиль здобувача, діяльнісний підхід – побудову процесу навчання з урахуванням особистісних особливостей здобувачів, їхніх мотивів, інтересів і ціннісних орієнтацій.

ЛІТЕРАТУРА

- Бреславець, Т. І. (2014). Інтеграція освіти, науки і виробництва як складова сучасного розвитку. *Вісник ДДФА. Серія : Економічні науки*, 2, 8-16 (Breslavets, T. I. (2014). Integration of education, science and production as a component of modern development. *DSFA Bulletin. Series: Economic Sciences*, 2, 8-16).
- Гриджук, О. Є. (2018). *Теоретико-методичні засади формування мовнокомунікативної компетентності майбутніх фахівців лісотехнічних спеціальностей* (дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.02). Херсон (Gridzhuk, O.E. (2018). *Theoretical and methodological principles of formation of linguistic and communicative competence of future specialists in forestry specialties* (DSc thesis). Kherson).
- Демешкант, Н. А. (2009). Теоретичні та практичні напрями розвитку екологічної освіти у вищих навчальних закладах природничо-аграрного спрямування. *Нові технології навчання*, 56, 15-20 (Demeshkant, N. A. (2009). Theoretical and practical directions of development of ecological education in higher educational establishments of natural and agrarian direction. *New learning technologies*, 56, 15-20).
- Лазарев, О. В. (2014). Професійна підготовка майбутніх фахівців аграрного профілю на засадах компетентнісного підходу. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 1, 209-218 (Lazarev, O.V. (2014). Professional training of

future agricultural specialists on the basis of competence approach. *Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*, 1, 209-218).

- Лакатош, М. О. (2019). Професійна підготовка фахівців аграрного профілю як психолого-педагогічна проблема. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*, 2, 115-119 (Lakatos, M. O. (2019). Professional training of agricultural specialists as a psychological and pedagogical problem. *Scientific Bulletin of Uzhgorod University. Series: Pedagogy. Social work*, 2, 115-119).
- Магазинщикова, І. П. (2010). Екологічна компетентність випускника як мета екологізації вищої лісотехнічної освіти. *Науковий вісник НЛТУ України*, 20.12, 337-345 (Magazinshchikova, I. P. (2010). Ecological competence of the graduate as the purpose of greening of higher forestry education. *Scientific Bulletin of NLTU of Ukraine*, 20.12, 337-345).
- Мельничук, Д. (2004). Вища аграрна освіта: нові підходи. *Аграрна наука і освіта*, 5, 3-4, 5-9 (Melnychuk, D. (2004). Higher agricultural education: new approaches. *Agricultural science and education*, 5, 3-4, 5-9).
- Мілаєва, І. І. (2019). Сучасні методи підготовки майбутнього фахівця-аграрія. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти*, 22, 104-111 (Milaieva, I. I. (2019). Modern methods of training future agricultural specialists. *Improving the educational process in higher education*, 22, 104-111).
- Сучасні інформаційно-комунікаційні технології (2017): навч. посіб. / О. А. Гуляєва та ін. Дніпро: НМетАУ (*Modern information and communication technologies* (2017): textbook / O. A. Guliaeva and others. Dnipro: NMetAU).
- Шевчук, С. С. (2020). Професійна підготовка фахівців аграрної галузі на засадах компетентнісного підходу. *Інноваційні технології при підготовці фахівців аграрного сектору: зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (Біла Церква, 30 жовт. 2019 р.)*. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, (сс. 28-35) (Shevchuk, S. S. (2020). Professional training of specialists in the agricultural sector on the basis of the competence approach. *Innovative technologies in the training of specialists in the agricultural sector: Coll. materials International. scientific-practical Internet conference*. Bila Tserkva: BINPO DZVO "UMO" NAPS of Ukraine, (pp. 28-35)).
- Шматков, Е. В., Шматков, Д. І. (2009). Використання моделювання при навчанні учнів професійно-технічних навчальних закладів робітничим професіям. *Теорія і практика управління соціальними системами*, 2, 50-54 (Shmatkov, E.V., Shmatkov, D. I. (2009). The use of modeling in teaching students of vocational schools working professions. *Theory and practice of social systems management*, 2, 50-54).
- Юрченко, А. С. (2015). Взаємозв'язок навчання фізики і професійно-орієнтованих дисциплін у підготовці майбутніх фахівців лісового господарства в навчальних закладах I–II рівнів акредитації (дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02). Київ (Yurchenko, A. S. (2015). Relationship between teaching physics and professionally-oriented disciplines in the training of future forestry specialists in educational institutions of I-II levels of accreditation (PhD thesis). Kyiv).
- Hutmacher Walo (1996). *Key Competencies for Europe. Report of the Symposium* (Berne, Switzerland, March 27–30, 1996). A Secondary Education for Europe Project. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED407717.pdf> (accessed: 17.10.2021).

РЕЗЮМЕ

Хрик Василий. Выбор методологических подходов к подготовке будущих специалистов лесного хозяйства.

В статье раскрыта сущность основных методологических подходов к осуществлению профессиональной подготовки будущих специалистов лесного

хозяйства: компетентностный, профессионально-когнитивный, интеграционный, деятельностный. Установлено, что их выбор должен соотноситься с целями, принципами, приёмами, методами, методиками и технологиями, отбором содержания их обучения. Раскрыто, что идея компетентностного подхода продиктована необходимостью приближения обучения к будущему труду, современным научным достижениям. Доказано, что интеграционный подход осуществляется посредством реализации дидактического синтеза и межпредметных связей с профессиональными дисциплинами, интеграции форм и методов обучения. Профессионально-когнитивный подход позволяет развить индивидуальный когнитивный стиль соискателя, деятельностный подход – построение процесса обучения с учетом личностных особенностей соискателей, их мотивов, интересов и ценностных ориентаций.

Ключевые слова: методологические подходы, профессиональная подготовка, будущие специалисты, лесное хозяйство, компетентностный, профессионально-когнитивный, интеграционный, деятельностный.

SUMMARY

Khryk Vasyl. Choice of methodological approaches to the future forestry specialists training.

The article reveals the essence of the main methodological approaches to the future forestry specialists training. It is established that their choice should be correlated with the goals, principles, techniques, methods and technologies, selection of the content of their training. Accordingly, the main approaches are identified: competence-based, professional-cognitive, integration, activity. It is revealed that the idea of competence approach in training future forestry specialists is dictated by the need to bring training closer to future work, modern scientific achievements and is one of the responses of the education system to the social order for a high quality specialist. Competence approach provides a priority orientation to the goals – vectors of education: the ability to learn, self-determination, self-actualization, socialization and development of the individuality. It is proved that the integration approach to the training of future forestry specialists, based on the interaction of information processes in nature and society, is characterized by the development of qualitatively new content through the implementation of didactic synthesis and interdisciplinary links with disciplines, integration of forms and methods of teaching. mastering general scientific types and methods of activity, which together will ensure readiness of the future forestry specialists for professional activities. Professional-cognitive approach is considered as one of the system-forming areas of professional knowledge and skills, as it allows to develop individual cognitive style of the applicant and promotes establishment of the interdisciplinary integration to form models for determining, structuring and using the necessary information in a particular production situation. The main task of the activity approach is to create conditions for the development of a harmonious, morally perfect, socially active personality through activation of internal reserves, professionally competent and self-developed, assuming construction of the learning process taking into account personal characteristics, motives, interests and values.

Key words: methodological approaches, professional training, future specialists, forestry, competence, professional-cognitive, integration, activity.